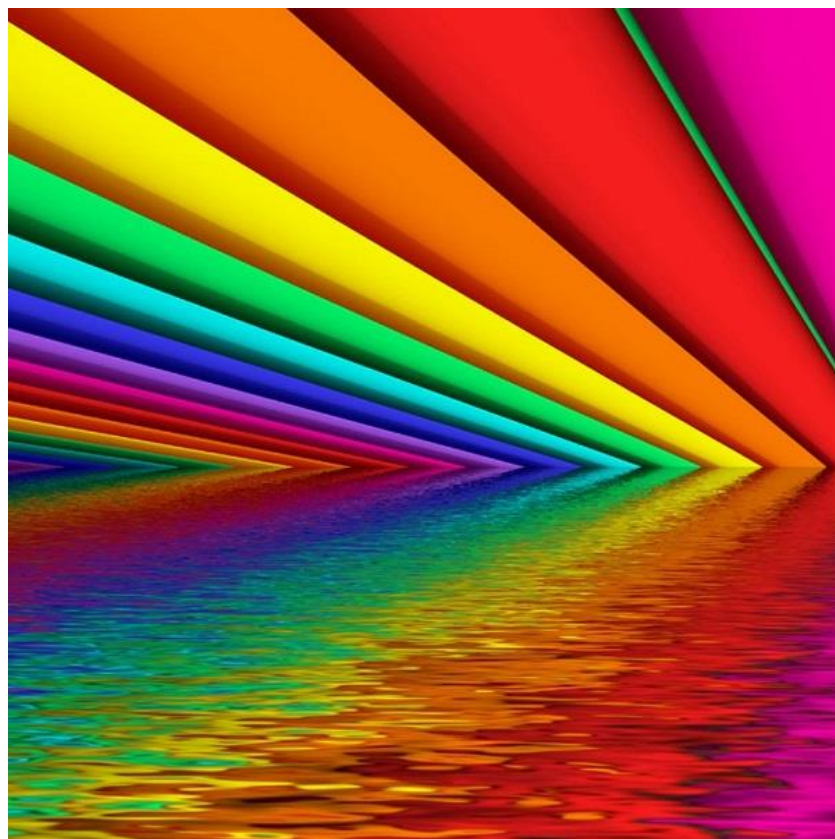

عنوان مقاله

رنگ ها و تاثیرات آن ها

مقدمه

رنگ همان نور و نور همان رنگ است

جهان اطراف ما از اشکال و رنگ های مختلف تشکیل شده است و این رنگ ها هستند که به «اشکال» معنا می دهند. تاثیر رنگ در زندگی ما غیرقابل انکار است و مهمترین بخش هنر، انتخاب درست رنگ می باشد.

برای نخستین بار، فیزیکدانی به نام یونگ رنگ های موجود در نور را ترکیب کرد و به نور سفید رسید و به این ترتیب این سه رنگ را رنگ های اصلی (رنگ های اولیه طیف) نامید. در واقع رنگ همان نور و نور همان رنگ است.

در ضمن یونگ دریافت که با ترکیب دو تا دو تایی این سه رنگ، می توان به سه رنگ ثانویه این طیف رسید.

همه اجسام بخشی یا تمامی از نور را منعکس می کنند و به همین سبب اجسام مختلف رنگی دیده می شوند. (انعکاس)

رنگ شناسی چیست؟

یکی از ابتدایی‌ترین و ساده‌ترین اصول برای هنرمندان، طراحان و معماران در شاخه‌های مختلف هنری و صنعتی در حوزه‌ی معماری، نقاشی، طراحی لباس، عکاسی و... یادگیری تئوری رنگ‌ها و آشنایی با چرخه رنگ و هارمونی آن امری ضروری می‌باشد. در کنار یادگیری مباحث تئوری، استفاده عملی این موارد در هنرهای ذکر شده، مهم‌ترین چالش و امتحان برای این اقشار محسوب می‌شود.

یوهان ایتن (نخستین کسی که درباره عناصر رنگ‌ها اظهار نظر کرد) می‌گوید:

هر کسی که دوست دارد استاد رنگ شناسی شود، باید هر رنگی را در کنار رنگ‌های دیگر ببیند، احساس و تجربه کند.

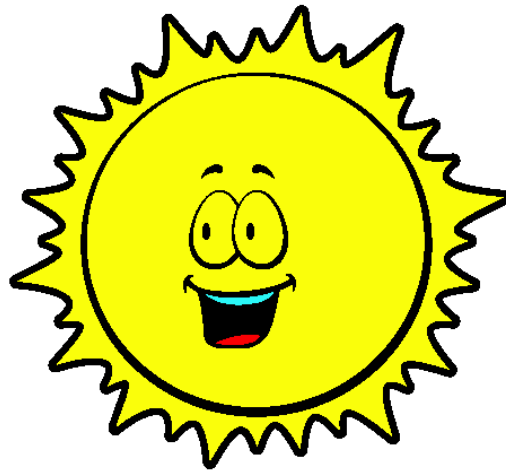
منابع رنگ

۱- منبع نور

رنگی که توسط یک منبع نوری ایجاد شود مثل خورشید، چراغ، آتش یا هر منبع روشنایی دیگر می‌تواند با ایجاد سایه حتی اشکال اجسام را به شکل دیگر تغییر دهد.

نور طبیعی

امروزه نقش منابع نور طبیعی نسبت به گذشته پررنگ‌تر شده است، چرا که باتوجه به افزایش قیمت انرژی به‌کارگیری منابع طبیعی نور به‌صرفه‌تر و ارزان‌تر جلوه می‌کند. از طرف دیگر باتوجه به عدم ثبات و تداوم منابع نور طبیعی، استفاده از نور مصنوعی اهمیت ویژه‌ای دارد، بنابراین در زندگی امروز نقش این نوع منابع نیز بسیار مهم است. در این مقاله قصد داریم به منابع نور طبیعی و مصنوعی بپردازیم. در ادامه به بررسی برخی از منابع نور طبیعی و مصنوعی می‌پردازیم و آن‌ها را شرح می‌دهیم. با مدیارک همراه شوید.

به زبان ساده، نور طبیعی نوری است که به طور طبیعی تولید می‌شود و منشأ آن طبیعت است و منبع رایجی از آن را که همه ما به‌خوبی می‌شناسیم، نور آفتاب است. این امر برخلاف نور مصنوعی است که معمولاً توسط وسایل الکتریکی مانند لامپ‌ها تولید می‌شود.

نور طبیعی در طول روز دریافت می‌شود و طیف مرئی را با رنگ بنفش در یک سمت و رنگ قرمز در سمت دیگر می‌پوشاند. نور طبیعی نه تنها برای سلامتی و تندرستی مفید است، بلکه برای انجام فتوسنتز در گیاهان نیز بسیار حیاتی است. همچنین برای بینایی و چشم نیز مفید است.

نور طبیعی می‌تواند نقش مهمی در ایجاد یک محیط راحت داشته باشد و به تنظیم ساعت بدن، بهبود تمرکز و ایجاد یک محیط آرام و دلپذیر کمک کند. این نور می‌تواند مصرف انرژی ساختمان را در مقایسه با نور مصنوعی کاهش دهد و همچنین می‌تواند از ایجاد کپک‌ها در ساختمان‌ها جلوگیری کند، چراکه این کپک‌ها (هاگ‌ها) در تاریکی رشد می‌کنند. از معایب نور طبیعی نیز می‌توان به این مسئله اشاره کرد که در صورتی افراد به مدت طولانی در معرض نور آفتاب قرار بگیرند، ممکن است دچار مشکلات آفتاب‌سوختگی و گرم‌زدگی شوند و تابش خیره‌کننده آن بینایی را دچار مشکل می‌کند. پس از این توضیحات راجع به نور طبیعی، به معرفی و شرح منابع نور طبیعی می‌پردازیم.

منابع نور طبیعی

برخی از مهمترین منابع نور طبیعی عبارتند از:

- نور خورشید
- صاعقه
- حیوانات
- گیاهان
- حشرات
- ستاره‌ها

در ادامه با ویژگی‌های هر یک از این منابع نور طبیعی آشنا می‌شوید.

نور خورشید

نور دریافت شده از جانب خورشید یکی از بارزترین نمونه‌های منابع طبیعی نور است. اشعه‌های به‌دست‌آمده از خورشید به راحتی و به‌وفور قابل‌دسترس هستند. خواص نور خورشید مانند شدت، جهت، سرعت انتشار، روشنایی و غیره را نمی‌توان به شکل خارجی کنترل کرد. نور خورشید بخشی از تابش الکترومغناطیسی است که توسط خورشید منتشر می‌شود. در سطح کره زمین نور خورشید در جو (اتمسفر) زمین پراکنده و فیلتر می‌شود و زمانی که خورشید در ورای افق قرار دارد، مانند نور روز آشکار می‌شود.

در صورتی که تابش نور خورشید توسط ابرها و گردوغبار مسدود نشود، ترکیبی از نور درخشان و شفاف و گرما را به جو زمین می‌فرستد. در حدود ۸/۳ دقیقه طول می‌کشد تا نور خورشید از سطح خورشید به زمین برسد. فوتونی که از مرکز خورشید شروع می‌شود و هر بار که با یک ذره باردار روبه‌رو می‌شود تغییر جهت می‌دهد، بین ۱۰۰۰۰ تا ۱۷۰۰۰۰ سال طول می‌کشد تا به سطح خورشید برسد. خواص نور خورشید مانند وجود ویتامین دی، گرمای طبیعی، نور مطبوع و عامل حیاتی برای فتوسنتز بودن را در بخش قبل توضیح دادیم.

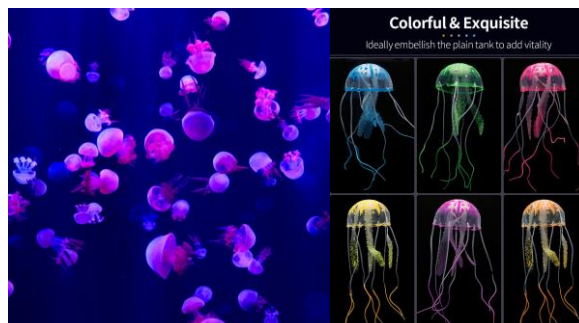
رعدوبرق یا صاعقه یک پدیده طبیعی است که به دلیل عدم تعادل در بارهای موجود در زمین و ابرها رخ می‌دهد. بارهای منفی یا الکترون‌هایی که در ابرها وجود دارند تمایل دارند به سمت بارهای مثبت یا پروتون‌هایی که در سطح زمین وجود دارند جذب شوند. این فرایند یک تخلیه الکتریکی سریع ایجاد کرده که به تشکیل رعدوبرق کمک می‌کند. گرمای رعدوبرق به‌مراتب از گرمای آفتاب بیشتر است؛ به عبارتی صاعقه می‌تواند هوایی که از آن عبور می‌کند را تا ۵۰۰۰۰ درجه فارنهایت (۵ برابر گرم‌تر از سطح خورشید) گرم کند.

رعد و برق

رعدوبرق، هم بسیار قدرتمند است و هم بسیار سریع. درست است که رعدوبرق می‌تواند انرژی یک شهر بزرگ را در حدود یک دقیقه تأمین کند، اما مشکلات بسیاری برای دریافت برق صاعقه به‌عنوان منبع انرژی وجود دارد که مهم‌ترین مشکل این است هنگام برخورد رعدوبرق به زمین، بیشتر انرژی آن نه به شکل الکتریسیته که به‌صورت گرما آزاد می‌شود. بنابراین این انرژی را نمی‌توان مستقیماً به کار برد چرا که این برق و گرما می‌تواند به تجهیزات آسیب جدی وارد کند.

حیوانات

گونه‌های مختلف دریایی مانند چتر دریایی (Jellyfish)، وایپرفیش (Viperfish) و غیره از نمونه‌های بارز منابع طبیعی نور در نظر گرفته می‌شوند.

گیاهان

بسیاری از گیاهان از جمله قارچ، قادر به تولید انرژی نوری و انتشار آن به محیط اطراف هستند. چنین گیاهانی معمولاً تحت عنوان گیاهان شبتاب (Bioluminescent) شناخته می‌شوند و معمولاً در گروه منابع طبیعی نور طبقه‌بندی می‌شوند.

حشرات

کرم‌های شبتاب، کرم‌های درخشان و حشرات مختلف دیگر به طور طبیعی نور ساطع می‌کنند و نمونه دیگری از منابع طبیعی نور موجود در اطراف ما هستند. در برخی از مناطق افراد محلی از نور کرم‌های شبتاب برای روشنایی موقت محیط و بعضاً ایجاد جلوه‌های زیبا استفاده می‌کنند.

ستارگان

ستارگان یکی از بهترین نمونه‌های منابع طبیعی نور هستند. نور ستاره، نوری است که از ستاره‌ها ساطع می‌شود و معمولاً به تشعشعات الکترومغناطیسی مرئی ستارگانی غیر از خورشید اشاره دارد که شب‌ها می‌توانید آن‌ها را از روی کره زمین مشاهده کنید، اگرچه بخشی از نور ستارگان در طول روز نیز قابل مشاهده است. فشار و دمای شدید در هسته یک ستاره اجازه می‌دهد تا واکنش‌های همجوشی هسته‌ای رخ دهند. این دقیقاً همان جایی است که اتم‌های هیدروژن ذوب شده و طی چند مرحله تبدیل به اتم‌های هلیوم می‌شوند. در نتیجه این واکنش مقدار زیادی انرژی را به شکل پرتوهای گاما آزاد می‌کند و چیزی را ساطع می‌کند که ما آن را تحت عنوان نور ستاره می‌شناسیم.

بر عکس نور طبیعی، نور مصنوعی ساخته و مصنوع دست بشر است و می‌تواند از منابعی همچون آتش، نور شمع، گاز، لامپ‌های الکتریکی و غیره ساطع شود. امروزه اصطلاح «نورپردازی مصنوعی» به‌طور کلی به روشنایی اطلاق می‌شود که از لامپ‌های الکتریکی سرچشمه می‌گیرد. اصطلاح «لامپ» به طور خاص به یک منبع نور اشاره دارد که معمولاً شامل یک عنصر ساطع‌کننده نور است که در یک محفظه بیرونی (حباب لامپ یا لوله) قرار دارد و در طیف مرئی، تابش نور را ساطع می‌کند.

نور مصنوعی را به‌طور کلی می‌توان به‌راحتی برای دستیابی به نور مورد نیاز، دست‌کاری و کنترل کرد. نور مصنوعی را می‌توان افزایش یا کاهش داد، جهت‌دهی کرد، متمرکز و رنگی کرد. این ویژگی به نور اجازه می‌دهد تا طیف وسیعی از جلوه‌ها را با توجه به نیازهای یک فضا ایجاد کند. نور منبع مصنوعی انتخاب شده، به نوع فضایی که نورپردازی برای آن تدارک دیده شده است (دفتر، اتاق نشیمن، حمام و غیره) بستگی دارد. همچنین انتخاب منبع نور مصنوعی بستگی به موارد دیگری مثل کیفیت و نوع نور مورد نیاز برای روشن کردن فضا و مصرف انرژی اتصالات نور بستگی دارد.

منابع نور مصنوعی

سال‌های اخیر شاهد تغییرات گسترده‌ای از لامپ‌های رشته‌ای سنتی به سمت جایگزین‌های کم‌مصرف‌تر بوده‌ایم. برخی از این لامپ‌های عبارت‌اند از:

- رشته‌ای
- فلورسنت
- دیود ساطع نور (LED)

یکی از کاربردهای نور مصنوعی در طراحی است.

لامپ سنتی نوعی لامپ با رشته‌های درخشان است که در گذشته استفاده‌های بسیاری در ساختمان‌های مسکونی داشت.

آن‌ها به‌طور کلی به‌عنوان کم‌مصرف‌ترین نوع لامپ الکتریکی در نظر گرفته می‌شوند و همچنین ارزان هستند، فوراً روشن می‌شوند و در اندازه‌ها و شکل‌های مختلف موجود هستند.

فلورسنت

انواع چراغ‌های فلورسنت فشرده (CFL) در اندازه‌های و اتصالات مختلف موجود هستند و می‌توانند به‌جای لامپ‌های رشته‌ای، بدون تغییر در ویژگی‌های لامپ، استفاده شوند. آن‌ها به‌طور کلی نسبت به لامپ‌های رشته‌ای، به‌طور کارآمدتری انرژی را مصرف می‌کنند. برخی از آن‌ها قابل تنظیم هستند و با سایر کنترل‌های روشنایی سازگار هستند CFL. ها در شکل‌های گلوب، مارپیچ، نور افکن و بازتابنده عرضه می‌شوند.

دیود ساطع نور (LED)

LEDها یک تکنولوژی روشنایی هستند که به‌سرعت در حال توسعه و پیشرفت هستند و یکی از کم‌مصرف‌ترین لامپ‌های موجود در بازار هستند. در مقایسه با لامپ‌های رشته‌ای، می‌توانند حدوداً ۷۵ درصد انرژی کمتری مصرف کنند و ۲۵ برابر بیشتر از سایر لامپ‌ها عمر کنند، اگرچه ممکن است گران‌تر نیز باشند. آن‌ها معمولاً به دلیل خروجی نور خوب و با کیفیت بالا، در مقایسه با سایر انواع منبع نور مصنوعی، بسیار مورد توجه قرار گرفته و بازار پسند هستند.

انواع نورپردازی مصنوعی

نورپردازی مصنوعی انواع مختلفی دارد که عبارتند از:

- نورپردازی محیطی (Ambient lighting)
- نورپردازی کاری (Task lighting)
- نورپردازی متمرکز (Accent lighting)

از نور مصنوعی در گلخانه‌ها و محل رشد گیاهان استفاده می‌شود.

نورپردازی محیطی

این نوع نورپردازی مصنوعی است و وظیفه روشن کردن محیط یا اتاق را بر عهده دارد. نورپردازی محیطی می‌تواند سطح یکنواختی از نور را فراهم کنند تا افراد بتوانند به خوبی ببینند و با خیال راحت در اطراف اتاق حرکت کنند. به‌طور معمول می‌توان با استفاده از اتصالات آویزی یا نورهای سقفی، این نوع نورپردازی را فراهم کرد.

نورپردازی کاری

این نوع نورپردازی اجازه می‌دهد تا کارهایی مثل خواندن، مطالعه کردن و راه‌یابی (Way finding) را انجام دهید و در جاهایی استفاده می‌شود که سطح نور محیط، برای انجام کارهای این‌چنینی کفایت نکند. برای مثال می‌توان چراغ مطالعه یا چراغ‌های زیر کابینت را نوعی از نورپردازی کاری دانست.

نورپردازی متمرکز

این نوع نورپردازی، درام و شخصیت می‌بخشد و اجازه می‌دهد تا برخی از ویژگی‌های مورد علاقه شما برجسته شوند. ایده و هدف این کار این است که توجه بیننده را به وسیله یا چیزی که روشن می‌شود جلب کند، خواه آن چیز دیوار یا یک استخر زینتی و یا یک گلدان گران‌قیمت باشد.

تفاوت اصلی بین نور مصنوعی و نور طبیعی این است که نور طبیعی بسیار شدیدتر است. مقدار نوری که در فضای باز می‌بینیم، هم مستقیماً از منبع نور خورشید و هم به طور غیرمستقیم از سطوحی که پرتوهای نور از آن‌ها منعکس می‌شوند، نشأت می‌گیرد. زمانی که پروژه‌ی خود را طراحی می‌کنید، نور طبیعی باید منبع اصلی نورپردازی باشد تا محیط سالم‌تر و راحت‌تر باشد. پیوست نور مصنوعی باید به شکل ادغام و تلفیق نور طبیعی باشد که پس از غروب آفتاب یا خصوصاً در روزی تاریک که نور طبیعی به اندازه کافی نیست، صورت بگیرد.

دیگر تفاوت بین این دو نوع نور قابلیت کنترل کردن آن‌ها است. به عبارتی می‌توان نورهای مصنوعی را به راحتی کنترل کرد و آن‌ها را مطابق با زمان، نیاز و مکان تنظیم و جهت‌دهی کرد. در حالی در مورد منابع طبیعی نور این‌گونه نیستند و کنترل آن‌ها تقریباً غیرممکن است. مثلاً نمی‌توان نور خورشید را در شب وارد اتاق کرد و آن را نگه داشت و حتی برای استفاده از آن در طول روز نیاز است منازل و ساختمان به شکل‌های خاص و مهندسی شده‌ای ساخته شوند تا ساکنان آن‌ها بتوانند از نور گرم و مطبوع خورشید استفاده کنند، البته اگر هوا ابری نباشد.

کلام آخر

در این مقاله سعی کرده‌ایم منابع نور مصنوعی و طبیعی و تفاوت‌های آن‌ها و کاربردهایشان را به خوبی شرح دهیم. برای این کار در ابتدا نور طبیعی و منابع آن را معرفی کردیم و بیان کردیم که می‌توان از هر کدام به چه قصدی استفاده کرد. در ادامه نور مصنوعی و منابع آن را به تفصیل شرح دادیم و یک بخش مهم تحت عنوان انواع نورپردازی مصنوعی را به آن اضافه کردیم تا برای خوانندگان این مقاله، اطلاعات نسبتاً جامعی فراهم آورده باشیم. در پایان نیز به اختصار دو تفاوت مهم نورهای مصنوعی و طبیعی را شرح دادیم.

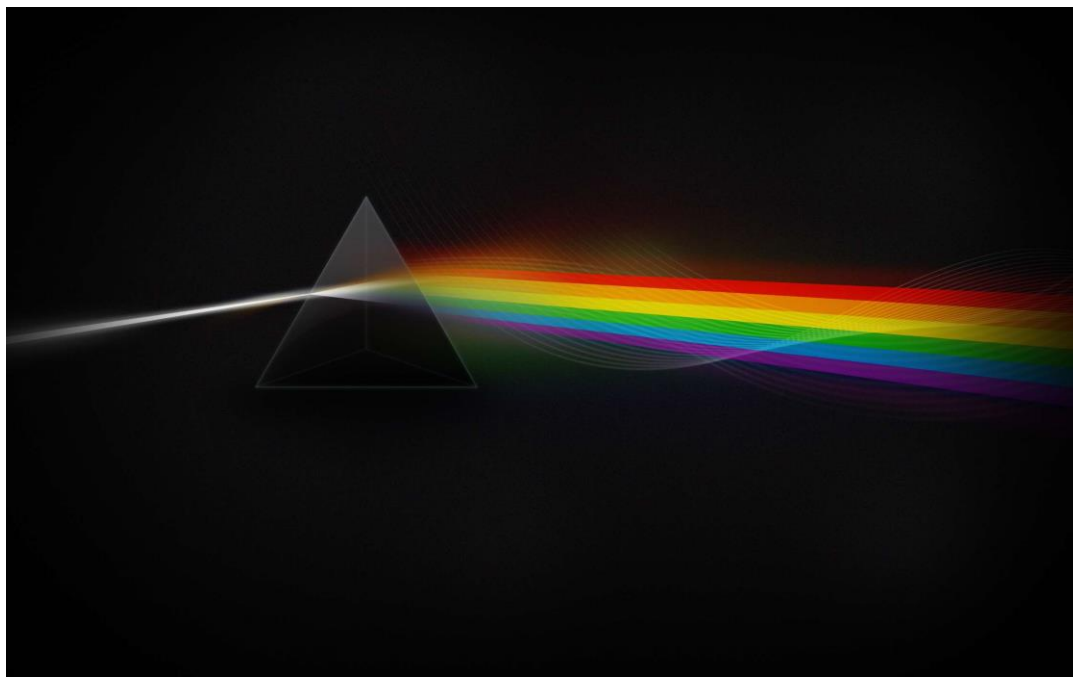
سوالات متداول:

کدام نور برای چشم بهتر است و آن را کمتر می‌آزارد؟
نور طبیعی خورشید سالمترین انتخاب برای چشمان شماست. بیرون بودن از خانه می‌تواند باعث حساسیت شود، اما در داخل ساختمان، نور طبیعی خورشید بهترین و مناسبترین نور است و در روز نسبت به سایر منابع نور ارجحیت دارد.

چند مورد از مهمترین منابع نور طبیعی کدامند؟
منابع طبیعی نور شامل خورشید، صاعقه، ستارگان، حیوانات، آتش، گیاهان و غیره هستند.

لامپ‌های محبوبی که به‌عنوان منبع نور مصنوعی استفاده می‌شوند، کدامند؟
لامپ‌های رشته‌ای، فلورسنت، نئون و لامپ‌های LED به‌عنوان منبع نور مصنوعی استفاده می‌شوند. در واقع آنها به روش‌های مختلف نور تولید می‌کنند و کاربردهای متفاوتی دارند.

رنگی که در صورت تابش نور سفید به یک جسم از آن منعکس و یا جذب شده و یا از آن عبور و در چشم انسان رنگ آن جسم را مشخص می‌کند. (این پدیده به علت میزان متفاوت جذب هر رنگ است، مثلاً جسم سیاه رنگ تقریباً نوری که به آن تابیده می‌شود سفید جذب می‌کند و جسم سفید همه آن را منعکس می‌کند.)

آموزش رنگ شناسی و مبانی انواع رنگ

علم رنگ شناسی برای هنرمندان و استفاده از آن در جای درست بسیار مهم و حیاتی است.

علم رنگ‌شناسی یعنی:

- آشنایی و شناخت انواع رنگ‌ها
- آشنایی و شناخت کاربرد رنگ‌ها
- آشنایی و شناخت ترکیبات مختلف رنگ‌ها
- آشنایی و شناخت مفاهیم هر رنگ
- آشنایی با محل استفاده از هر رنگ

چرخه دوازده گانه رنگ ها

نیوتن برخلاف یونگ، شخصی بود که با استفاده از یک منشور مثلثی، نور سفید و بی‌رنگ خورشید را به طیف وسیعی از رنگ‌ها تجزیه کرد که به جز رنگ سرخابی همه رنگ‌های دیگر را دربر می‌گیرد.

رنگ‌های اصلی یا درجه اول شامل رنگ های : قرمز، آبی، زرد می شوند.

ترتیب به این صورت است که رنگ قرمز به تدریج در ترکیب با رنگ زرد روشن‌تر شده و کم‌کم به رنگ نارنجی و پرتغالی و در انتها به زرد نزدیک می‌شود و رنگ زرد نیز به تدریج در ترکیب با رنگ آبی به همین ترتیب کم‌کم با ایجاد طیفی از رنگ سبز و زنگاری و رنگ آبی نزدیک می‌شود و در نهایت با همین روش، با رنگ قرمز و آبی به ایجاد طیفی از کاربنی و بنفش و در نهایت رنگ قرمز نزدیک می‌شود.

اگر رنگ‌های اصلی را روی مثلثی متساوی‌الاضلاع به صورتی قرار دهیم، به شکلی که زرد بالا، قرمز پایین سمت راست و آبی پایین سمت چپ باشد، با محاط کردن یک دایره به این مثلث به طوری که بین آنها یک شش‌ضلعی داشته‌باشیم، سه رنگ نارنجی، زنگاری و بادمجانی خواهیم داشت .

این شش‌ضلعی، شامل رنگ‌های درجه دوم است.

که در واقع این ترکیب از رنگ‌های اصلی به صورت دو تا دو تا، تشکیل شده است:

قرمز + آبی = بنفش (بادمجانی)

قرمز + زرد = نارنجی

آبی + زرد = سبز (زنگاری)

این شش رنگ تا به اینجای کار به اضافه رنگ‌های طیف میانی آنها، چرخه دوازدهگانه ای از رنگ را تشکیل می‌دهند.

نکته دیگر آن است که برای هر رنگ در این چرخه، فقط یک رنگ مکمل وجود دارد که دقیقاً در مقابل هم قرار می‌گیرند. زوج‌های مکمل معروف عبارت‌اند از:

بنفش / زرد

نارنجی / آبی

سبز / قرمز

ترکیب این رنگ‌ها با مکملشان، به رنگ خاکستری (خنثی) می‌رسد.

اگر این رنگ‌های مکمل در کنار یکدیگر قرار بگیرند، همدیگر را تشدید می‌کنند و بیشتر به چشم می‌آیند.

ترکیب افزایش یا کاهش نورها

به ترکیب رنگ نورهایی که نتیجه و خروجی آنها، نور روشن‌تری باشد، ترکیب افزایشی گفته می‌شود. دو رنگ مکمل نوری، وقتی با هم ترکیب شوند، رنگ سفید به وجود می‌آید. اما در رنگ این قضیه برعکس است و نتیجه رنگ‌های تیره‌تر می‌باشد.

خصوصیت رنگ‌ها

ته رنگ یا فام: منظور کیفیت رنگ می‌باشد. همانند: زرد - سبز - قرمز - آبی و...
روشنی یا درخشندگی: درجه‌ای از روشنایی هر رنگ که با سایر طیف‌های روشنی یا تیرگی همان رنگ متفاوت باشد.
شدت یا خلوص: درجه اشباع یا سیری رنگ است.

رنگ‌های سرد و گرم

یکی از مهم‌ترین اصول در مبحث رنگ‌شناسی سردی و گرمی آن رنگ می‌باشد.

در مثلث ترکیبی رنگ‌های اصلی، رنگ قرمز بیشترین گرمی و رنگ آبی بیشترین سردی را نشان می‌دهند. زرد هم رنگ گرمی است؛ اما میزان آن نسبت به قرمز کمتر است.

بین رنگ‌های ترکیبی هم، رنگ‌هایی که با آبی ترکیب شوند، همگی سرد هستند؛ رنگ‌هایی که با زرد ترکیب شوند گرم و رنگ‌هایی که با قرمز ترکیب شوند، از همه گرم‌تر هستند.

به این ترتیب، ترکیب بنفش و قرمز از آبی، بنفش و زرد از سبز و ترکیب سبز و آبی از آبی گرم‌تر هستند. همچنین رنگ سیاه خیلی سرد و رنگ سفید و خاکستری سرد است.

*اگر برای روشن کردن یک رنگ کمی آن را با رنگ سفید مخلوط کنید، رنگ جدید رنگ سرد خواهد بود.

*اگر برای تیره‌تر کردن یک رنگ آن را با رنگ سیاه مخلوط کنید، باز هم رنگ ترکیبی سرد می‌شود. اما میزان این سردی بیشتر از حالتی است که آن را با سفید ترکیب کنید.

*یک نکته مهم این است که اگر بخواهیم رنگی را روشن کنیم اما نخواهیم که زیاد سرد شود، از زرد به جای سفید استفاده می‌کنیم و اگر بخواهیم رنگی را تیره کنیم جوری که زیاد سرد نشود، به جای رنگ مشکی از قهوه‌ای استفاده می‌کنیم.

مفاهیم مربوط به زیبایی شناسی و ارزیابی رنگ‌ها

- امپرسیون (حساس عینی): به معنی احساسی و هدفی است که آن رنگ القا می‌کند.
- اکسپرسیون (هیجان و تأثیر زبانی): به معنی حالت رنگ است.
- کنستراکسیون (ساختمان یا سمبول)

تونالیته رنگ به چه معنیست؟

به درجات مختلف تاریکی و روشنی یک رنگ (تونالیته) می‌گویند.

رنگ‌های چرک را چگونه می‌توان ایجاد کرد؟

رنگ‌های چرک از ترکیب هر رنگ با خاکستری به وجود می‌آیند و همگی سرد هستند.

کنتراست رنگ‌ها به چه معنیست؟

به اختلاف بین ماهیت و حالت‌های مختلف رنگ گفته می‌شود.

مفاهیم بصری رنگ

زرد:

رنگ زرد مناسب هر شکل نوک تیز و مثلثی است. زرد رنگ بی خوابی، بیداری، هیجان و اضطراب است. زرد رنگی است با موضع عمودی. خط عمودی زرد تاثیر بیشتری دارد و خط افقی زرد بر عکس تاثیر خود را از دست می دهد. زرد بدلیل حس سبکی در یک کادر می تواند در بالاترین نقطه آن قرار بگیرد. ترکیب زرد با سفید و نارنجی مناسب است.

آبی:

رنگی است آرام و درون گرا. آبی حرکت دورانی درون گرا دارد، بدین سبب از شکل های هندسی با دایره توافق دارد. آبی در مثلث، آرامش خود را می کاهد و فعال می شود و مثلث را نیز فعال می سازد.

آبی رنگ موافق با خط افقی است. خط افقی آبی آرامش بیشتری دارد و چون آبی عمودی گردد، از سردی و آرامش آن کاسته می شود و متعادل می گردد. رنگ آبی در هنر کهن به منزله رنگ فضایی و الهی تعبیر و به کار رفته است. متمرکز شدن در آبی سبب تمرکز فکر و اندیشه می گردد به ویژه اگر آبی شکل دایره ای داشته باشد، سبب ذخیره نیروها در مرکز خود می گردد. آبی مکمل – متضاد زرد است.

طعم آبی بی طعمی است همانند آب. آبی رنگی است مطیع و سازشگر. آبی تیره در یک مستطیل کشیده به آبی روشن می گراید در یک مستطیل عمودی به سبز گرایش پیدا می کند. در شکل های دیگر آبی در مثلث سبز گون می شود و فعال می گردد. آبی در مربع بنفش گون می شود و یا حالت قهوه ای به خود می گیرد.

نارنجی:

نارنجی رنگ جوانی و شادابی است. آمیخته با کمی سفید، رنگ بلوغ زنانه و آمیخته با اندکی سیاه بلوغ مردانه را می نمایاند. رنگ سنین 9 تا 16 سال است. هیجان نارنجی از زرد کمتر است و اعتدال آن بیشتر. در تطابق با شکل همانند نوزنقه است. در خط، خطی است آزاد و متمایل به عمودی. نارنجی مکمل – متضاد بنفش است. شکل نارنجی در مثلث روشن تر و زردگون و در مربع سرخ گون به نظر می آید.

بنفش:

رنگ سنین میان 50-65 سالگی است. بنفش در درون خود جوهر اندوه و خودگرایی دارد. در چین کهن، بنفش رنگ لباس عزاداران بوده است. بنفش رنگ ناباوری، تردید و نفاق است. ظاهری زیبا و گیرا دارد و درونی غمناک و عقده ای. بنفش رنگ شکل هایی است که از تلفیق دایره و چهارگوش به وجود می آیند. بنفش رنگ خط آزاد متمایل به افقی است. بنفش و قهوه ای هر دو رنگ های پاییزی هستند. طعم بنفش طعم گس دارد. در شکل های دیگر، بنفش در مربع قرمز گون و در مثلث سرخ فام می شود. قابل به ذکر است رنگ بنفش در گذشته رنگ شل پادشاهان بوده، به دلیل نشانگر بودن ثروت و قدرت.

قهوه ای:

قهوه ای از ترکیب سرخ و سیاه و یا سرخ گرم و آبی گرم بوجود می آید. طعم تلخ دارد. قهوه ای رنگی چرکین ولی نیرومند و پرتوان است. شکل آن بیضی است.

سرخ و سبز:

رنگ های معتدلند، سرخ اعتدال گرم و سبز اعتدال سرد است. سرخ و سبز مکمل – متضاد یکدیگرند. در سرخ توان فعالیت و در سبز توان آرامش بیشتر است. طعم سرخ شیرین است. رنگ جوانی 25 تا 35 سالگی است. سرخ سرد رنگ سنین 45 تا 50 سالگی است. سرخ گرم رنگ، حق و حقیقت و پیکار است. سرخ پایان تابستان و آغاز پاییز است. سرخ رنگ خط قطری همگن است. شکل آن مربع است.

سبز:

سبز رنگی است میانه و معتدل. رنگ تعادل، تفکر و آرامش. طعم رنگ سبز نه شیرین است و نه شور، نه ترش است و نه بی مزه، نه تند است و نه تلخ، طعم آب گواراست و بر حسب اینکه بر تیرگی اش افزوده شود یعنی با سیاه، آبی و یا قرمز مخلوط گردد تلخ و شور و یا تند شود با روشن شدن به وسیله زرد، به ترشی می گراید و ترش ترین حالت آن ترش لیمویی است. سبز رنگ صبر است و شکیبایی، رنگ پایداری است. رنگ پایان بهار و آغاز تابستان است. سبز خط قطری راست گراست. شکل آن لوزی، و هر شکل چهار گوشه است که دو زاویه باز و دو زاویه بسته یا تند داشته باشد و اضلاع آن ها دو به دو موازی باشند. از طرف دیگر با شکل هایی که از برخورد دایره و مثلث به وجود می آیند منطبق می گردد.

سبز در مثلث به زردی می گراید و در دایره تیره فام یا آبی گون می شود و بر سردی آن می افزاید. در مربع بر توان تحرکش افزوده می شود. سبز تیره فام و رگه های زرین، ترکیبی آرمانی برای زیبایی آرمانده و آساینده است.

گردآورنده:

شرکت معماری و دیجیتال مارکتینگ مديارک

(علی میرابیان، پریا سید جواد جواهری، امید کامیاب شندی)